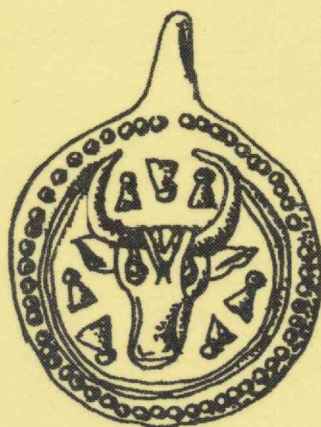

**МАТЭРЫЯЛЫ
ПА АРХЕАЛОГІІ БЕЛАРУСІ**

№ 5

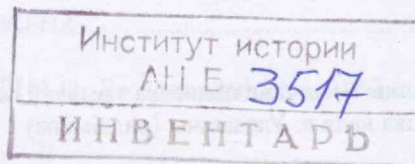

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ
ІНСТЫТУТ ГІСТОРЫІ

МАТЭРЫЯЛЫ

ПА АРХЕАЛОГІІ БЕЛАРУСІ

№ 5

Мінск

2002

Укладальнікі:

А.М. Мядзведзеў, І.М. Язэпенка

Кампутарнае мадэнтаванне: А.М. Мядзведзеў

Серыя заснавана ў 1959 годзе.

МАТЭРЫЯЛЫ ПА АРХЕАЛОГІІ БЕЛАРУСІ. -- Мінск, 2002 -- № 5. --
307 с., ілл. -- Бібліяграф. у канцы артыкул.

Інстытут гісторыі Нацыянальнай Акадэміі навук Беларусі працягвае выданне «Матэрыялы па археалогіі Беларусі» (№ 1, 1959, № 2, 1999, № 3, 2001, № 4, 2002).

Прадстаўлены зборнік гэтай серыі ўводзіць у навуковы зварот дадзеныя археалагічных і гістарычных даследаванняў на Беларусі. Прадстаўлены матэрыялы па археалогіі -- ад каменнага веку да позняга сярэднявечча (эпоха Вялікага княства Літоўскага), а таксама па этнаграфіі, гістарычнаму краязнаўству.

Кніга прызначаная для ўсіх тых, хто цікавіцца археалогіяй і старажытнай гісторыяй Беларусі.

Навуковы рэдактар
канд. гіст. навук А.М. Мядзведзеў

Рэценценты
І.У. Ганецкая, канд. гіст. навук
Н.М. Дубіцкая, канд. гіст. навук

На вокладцы змешчана падвеска з выявай галавы быка
з могільніка каля в. Улазавічы (радзімічы)

З М Е С Т

Белявец В., Вяргей В. (Мінск)	
КУРАДАВА-І – ШМАТСЛОЙНАЕ ПАСЕЛІШЧА З ЦЭНТРАЛЬНАГА ПАЛЕССЯ.	5
Блашко О.А. (Мінск)	
ОСТЕОЛОГИЧЕСКИЙ МАТЕРИАЛ ГОРОДИЩА “ГОРОДЕЦ” КРИЧЕВА	25
Зайкоўскі Э.М. (Мінск)	
ДАСЛЕДАВАННЕ СВЯЦІЛІШЧА КАЛЯ В. ВЕРХАЎЛЯНЫ	33
Ильютик А.В. (Мінск)	
ГОРОДИЩЕ ЗБОРСК НА Р. СВИСЛОЧЬ	41

КАМЕННЫ ВЕК

Вергей В.С., Иов О.В., Ксензов В.П. (Мінск)	
НОВЫЕ СВИДЕРСКИЕ МАТЕРИАЛЫ С ЗАПАДНОГО ПОЛЕСЬЯ БЕЛАРУСИ	51
Язэпенка І.М. (Мінск)	
ПОЗНЕАЛІТЫЧНЫЯ МАТЭРЫЯЛЫ З ПАСЕЛІШЧА ПРОРВА-4 У НАВАКОЛІЦАХ РАГАЧОВА.	65

ЖАЛЕЗНЫ ВЕК

Бяліцкая Г.М. (Мінск)	
ТЫПАЛОГІЯ МІСАК З ПАСЕЛІШЧА ЗАРУБІНЕЦКАЙ КУЛЬТУРЫ ХОТАМЕЛЬ ІІ	83
Дубіцкая Н.Н. (Мінск)	
ПОСЕЛЕНИЕ І ТЫСЯЧЕЛЕТИЯ НАШЕЙ ЭРЫ СИМОНОВІЧІ НА Р. ПТІЧЬ	93
Медведев А.М. (Мінск)	
РАСКОПКИ НА ГОРОДИЩЕ У Г. ГЛУБОКОЕ ВИТЕБСКОЙ ОБЛ. В 2001 ГОДУ.	102
Блашко О.А. (Мінск)	
ФАУНА ИЗ ГОРОДИЩА ГЛУБОКОЕ (МАТЕРИАЛЫ 2001 ГОДА)	110
Пилипцевич В.В. (Мінск)	
К ВОПРОСУ О ТИПОЛОГИИ КЕРАМИЧЕСКОГО КОМПЛЕКСА МОГИЛЬНИКОВ ПОЛЕССКОГО ВАРИАНТА ЗАРУБИНЕЦКОЙ КУЛЬТУРЫ (ПО МАТЕРИАЛАМ МОГИЛЬНИКОВ ВЕЛЕМИЧИ-І И ІІ, ВОРОНИНО)	113
Поболь Л. Д., Ильютик А. В. (Мінск)	
ЖИЛИЩА ВТОРОЙ ЧЕТВЕРТИ І ТЫС. Н.Э. ИЗ АБИДНИ (ПО МАТЕРИАЛАМ РАСКОПОК 1962, 1965, 1966 ГГ.)	124

СЯРЭДНЯВЕЧЧА

Бруевич Н.И. (Гомель)	
РАСКОПКИ НА КУРГАННОМ МОГИЛЬНИКЕ СМЕДИН-V В ПОСОЖЬЕ.	143
Вайцяховіч А.В. (Мінск)	
КУРГАНЫ З АХВЯРАЙ ХАТНЯЙ ЖЫВЁЛЫ Ё КУРГАННЫМ МОГИЛЬНІКУ Х-ХІ СТ. КАЛЯ ВЁСКИ ЗВЯЗДА ЛЕПЕЛЬСКАГА РАЁНА.	163
Дучыц Л.У., Вайцяховіч А.В. (Мінск)	
КУРГАННЫ МОГИЛЬНІК КАЛЯ В.ЗАБОР’Е ГЛЫБОЦКАГА РАЁНА	169
Плавінскі М.А., Плавінскі А.М. (Мінск)	
КУРГАННЫ МОГИЛЬНІК НАВАСЁЛКІ МЯДЗЕЛЬСКАГА РАЁНА (І. Даследаванні 1961, 1962 гг.)	179
Разлуцкая А.А. (Мінск)	
НЕКАТОРЫЯ ДАДЗЕННЫЯ АБ ПАЛЯВАННІ І ЖЫВЁЛАГАДОЎЛІ НА СЕЛІШЧЫ ПРАЖСКОЙ КУЛЬТУРЫ СНЯДЗІН-2	192

ПОЗНЯЕ СЯРЭДНЯВЕЧЧА

Ганецкая І.У. (Мінск)	
КАФЛЯ ГЛУСКАГА ЗАМКА	198
Ганецкая І.У. (Мінск)	
АРХЕАЛАГІЧНЫЯ ДАСЛЕДАВАННІ НА ТЭРЫТОРЫІ ЖЫРОВІЦКАГА МАНАСТЫРА	217
Здановіч Н. (Мінск)	
КАФЛЯ ХVІІІ - ПАЧАТКУ ХХ СТ. З ПОЛАЦКА	237
Клімаў М.В. (Мінск)	
АСНОЎНЫЯ ВЫНІКІ АРХЕАЛАГІЧНАГА ДАСЛЕДАВАННЯ ПІМНІКА ЛУЧНА-І У 2001Г.	248

З МІНУЛАГА МІНШЧЫНЫ

Зайкоўскі Э.М. (Мінск)	
ВІЛІЯ – САКРАЛЬНАЯ РАКА БАЛТАЎ І СЛАВЯН	262
Зайцев А. (Вилейка)	
К ВОПРОСУ О ДАТИРОВКЕ КУЛЬТОВЫХ КАМНЕЙ ВИЛЕЙЩИНЫ	271
Доўнар А.Б. (Мінск)	
НАРЫС ГІСТОРЫІ ВЁСКІ ЛУКАВЕЦ СЯРЭДЗІНЫ XVI – ПАЧАТКУ XVII СТ.	276
Сацукевіч І. І. (Мінск)	
ТАПАНІМІКА МІНСКА: ПРАДМЕСЦІ, СЛАБОДЫ І ЎРОЧЫШЧЫ Ў ПАЧАТКУ XX СТ.	280

ЗАМЕТКІ

Пазднякоў В.С., Мядзведзеў А.М. (Мінск)	
ЗНАХОДКА ПАЛЬЧАТАЙ ФІБУЛЫ Ў КЛЕЦКУ	284
Бохан Ю.М., Плавінскі М.А. (Мінск)	
ПЛАСЦІНКА КРЫТАГА НАБОРНАГА ДАСПЕХА З В. СТУДЗЁНКА.	286
СПІС ПРАЦ ПА АРХЕАЛОГІІ БЕЛАРУСІ ЗА 1994 ГОД	
Складальнік Ільюцік А. У.	288

ПЕРСАНАЛІЯ

ПАМЯЦІ КАПЫЦІНА ВЯЧАСЛАВА ФЁДАРАВІЧА - І. Марзалюк	298
СПИСОК ПУБЛИКАЦИЙ В. Ф. КОПЫТИНА	
Составитель Г.Г.Копытина	298

ПАМЯТИ КОЛЛЕГИ И ДРУГА.- И.Н.Езепенко	302
СПИСОК НАУЧНЫХ ТРУДОВ В.П. КСЕНЗОВА	
Составитель А.В.Ильютник	303

СКАРОТЫ	305

К ВНИМАНИЮ АВТОРОВ	306

Навуковае выданне

Матэрыялы па археалогіі Беларусі

№ 5

Укладальнікі: А.М. Мядзведзеў, І.М. Язэпенка

Артыкулы на беларускай і рускай мовах.

Научное издание

Материалы по археологии Беларуси

№ 5

Составители: И.Н. Езепенко, А.М. Медведев.

Статьи на белорусском и русском языках

Артыкулы зборніка выдаюцца ў аўтарскай рэдакцыі

Падпісана да друку 18.10.2002. Фармат 60 x 84 1/8.

Папера для ксераксаў. Гарнітура Times. Друк на рызографе.

Ум. друк. арк. 35,68. Ум. выд. арк. 30,33. Тыраж 299 экз.

Інстытут гісторыі НАН Беларусі. 220072, Мінск, вул. Акадэмічная, 1

Якасць друку адпавядае якасці арыгінал-макета дадзенага замоўцай